

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 29 Nisan 2026

Sayı: 18760

44018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Barolar Birliği tarafından kamuoyuna yansıyan son değerlendirmelerde; savunma hakkı, avukatlık mesleğinin icrası, yargı bağımsızlığı ve hukuk devleti ilkesi bakımından ciddi yapısal sorunların devam ettiği ifade edilmektedir.

Özellikle:

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığına rağmen ihlal edilmesi, Savunma makamının yargı içindeki konumunun zayıflatılması, Avukatlara yönelik artan şiddet, Ceza adalet sisteminde tutuklama tedbirinin keyfi uygulanması hukuk devleti ilkesini zedeleyen başlıca sorun alanları olarak öne çıkmaktadır.

Bu durum, Adil yargılanma hakkı ve Savunma hakkı başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin sistematik biçimde ihlal edilmesine yol açmaktadır.

Bu bağlamda,

AIHM ve AYM Kararlarının Uygulanması,

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının kaç süresi içinde uygulanmıştır?
2. Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru kararlarının alt derece mahkemeleri tarafından uygulanmaması durumunda Bakanlığınızca herhangi bir idari veya disiplin mekanizması işletilmekte midir?
3. AIHM ve AYM kararlarının uygulanmamasının doğurduğu yapısal sorunlara ilişkin bir eylem planı hazırlanmış mıdır?

Savunma Hakkı ve Avukatlık Kanunu,

1. Avukatların kamu kurumlarından bilgi ve belge temininde karşılaştıkları engellerin kaldırılması amacıyla Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinde değişiklik yapılması planlanmakta mıdır?
2. KVKK gerekçesiyle savunma hakkının sınırlandırılmasına yönelik uygulamalara karşı bir düzenleme yapılacak mıdır?
3. Zorunlu müdafilik kapsamının genişletilmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?

Avukata Yönelik Şiddet ve Güvenceler,

1. Avukatlara yönelik şiddet olaylarının son 5 yıl içindeki sayısı nedir?
2. Avukata yönelik suçların "yargı görevlisine karşı işlenen suçlar" kapsamında değerlendirilmesi yönünde bir yasal düzenleme yapılacak mıdır?
3. Avukatların mesleki faaliyetleri nedeniyle hedef haline gelmesini önlemek için hangi tedbirler alınmaktadır?

Ceza Adalet Sistemi ve Tutuklama Uygulamaları,

1. Tutuklama tedbirinin istisnai olması gerekirken yaygın şekilde uygulanmasının önüne geçmek için Bakanlığınızca hangi somut adımlar atılmıştır?
2. Tutuklama kararlarında AİHM içtihatlarına uyum denetimi yapılmakta mıdır?
3. Uzun tutukluluk sürelerine ilişkin ihlal kararlarının önlenmesi amacıyla bir reform planı var mıdır?

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti,

1. Alt derece mahkemelerinin AYM kararlarına uymamasının yargı hiyerarşisi açısından doğurduğu kriz nasıl değerlendirilmektedir?
2. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına ilişkin uluslararası endekslerde Türkiye'nin gerilemesine karşı bir strateji geliştirilmiş midir?
3. Hukuk devleti ilkesinin güçlendirilmesine yönelik somut reform takvimi var mıdır?

Avukatlık Mesleğinin Ekonomik ve Sosyal Sorunları,

1. Avukatlık sözleşmelerinin "tüketici işlemi" sayılmaması yönünde bir düzenleme yapılacak mıdır?
2. Kamu avukatlarının özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?
3. Avukat stajyerlerine ekonomik destek sağlanması planlanmakta mıdır?

Yapısal Reformlar ve 12. Yargı Paketi,

1. Yargı Paketi kapsamında avukatlık mesleğine ilişkin hangi düzenlemeler yer alacaktır?
2. Türkiye Barolar Birliği tarafından iletilen önerilerin ne kadarı taslak metne dahil edilmiştir?
3. Yargı reformlarının hazırlanmasında baroların ve meslek örgütlerinin görüşleri bağlayıcı bir mekanizmaya dönüştürülecek midir?